

GIGATONN-GAPET I CANCÚN

Hvor store utslippsreduksjoner mangler vi?

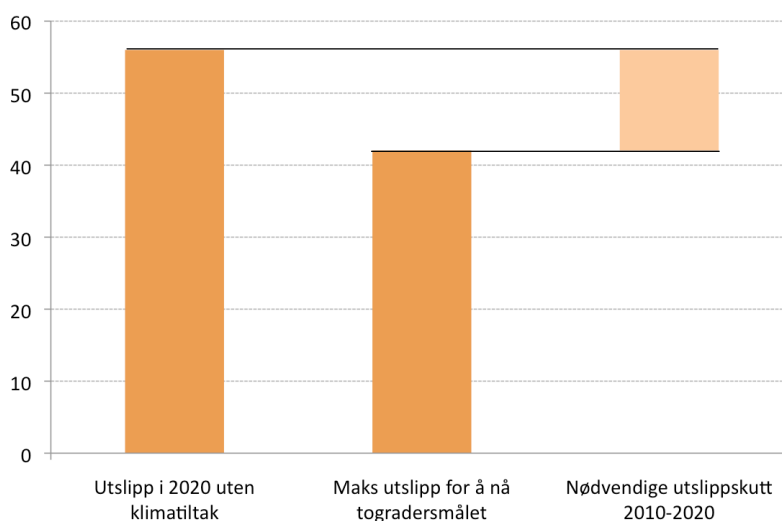
26.11.2010

Utslippsreduksjonene som landene har lovet i forhandlingene om en ny klimaavtale, vil i beste fall ta oss halvveis til togradersmålet i 2020. Foran klimatoppmøtet i Cancún er gapet mellom nødvendige utslippskutt og eksisterende klimaløfter på minst 7 milliarder tonn (gigatonn) CO₂ – like mye som de årlige klimagassutslippene fra EU og Russland sammenlagt. Dette "gigatonn-gapet" må tettes om togradersmålet skal nås.

Hvis verden skal nå målet om å stoppe temperaturstigningen under to grader, kan ikke de samlede utslippene av klimagasser være høyere enn 40 - 44 milliarder tonn CO₂-ekvivalenter (Gt CO₂e) i 2020.¹ Jo lavere utslippene er, desto mer sannsynlig blir det å nå togradersmålet (Höhne et al., 2009). For å redusere risikoen mest mulig for å overstige to grader, vil derfor utslipp under 40 Gt CO₂e være å foretrekke. I disse beregningene har vi imidlertid lagt et enkelt gjennomsnitt på 42 Gt CO₂e til grunn som mål for 2020.

I 2008 var de globale klimagassutslippene på ca 46 Gt CO₂e. Uten spesielle klimatiltak vil utslippene fortsette å øke, og i 2020 vil de være på ca 56 (54-60) Gt CO₂e (den Elzen et al., 2010). Skal det være sannsynlig å nå togradersmålet, må det altså settes i verk klimatiltak som reduserer utslippene med ca 14 (10-20) Gt CO₂e fram til 2020, i forhold til hva som ellers ville skjedd.

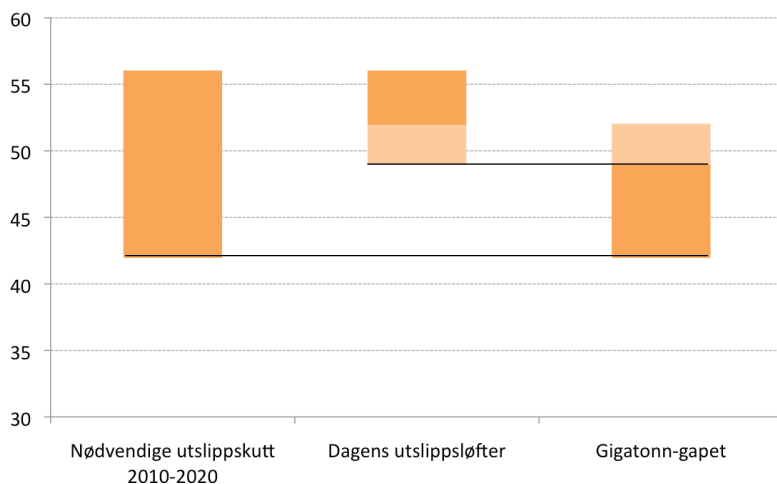

¹ Mer enn 2/3 sannsynlighet for at temperaturen ikke stiger med mer enn to grader fra før-industrielt nivå innen 2100. Dette tilsvarer sannsynlighetskategorien "likely" i FN's klimapanelers rapporter.

Hvor store kutt mangler?

Alle industriland og mange utviklingsland har i løpet av 2009 og 2010 lagt fram løfter om å redusere sine klimagassutslipp fram mot 2020. Mange land har to versjoner av sine utslippsløfter: Ett såkalt betingelsesløst løfte som de planlegger å gjennomføre uansett, og ett løfte med betingelser, som de kan være villige til å påta seg dersom de får gjennomslag på ulike områder i forhandlingene som er viktige for dem. EU vil for eksempel uansett redusere sine utslipp med 20 prosent i forhold til 1990-nivå innen 2020, men vil øke sitt mål til 30 prosent dersom USA og andre store utslippsland også påtar seg forpliktelser. Norge vil kutte med 30 prosent uansett, og 40 prosent dersom andre land øker sine mål.

Ifølge de nyeste tilgjengelige beregningene (den Elzen et al., 2010) av disse løftenes klimaeffekt, vil de betingelsesløse løftene føre til utslipp i 2020 på ca 52 (50-55) Gt CO₂e, altså ca 4 Gt lavere enn de ville vært uten noen klimatiltak. Løftene som er gitt med betingelser er mer ambisiøse, og vil til sammen føre til utslipp på ca 49 (47-51) Gt CO₂e i 2020. Selv med de mest ambisiøse løftene som så langt er gitt, trengs det altså et ytterligere utslippskutt på ca 7 (3-11) Gt CO₂e fram til 2020 dersom det skal være sannsynlig å nå togradersmålet. I verste fall, om landene ikke øker sine mål ut over de betingelsesløse løftene, vil behovet for ytterligere kutt være på 10 (6-15) Gt CO₂e.

Dette såkalte gigatonngapet (dvs manglende utslippskutt for å nå togradersmålet) på 7-10 Gt CO₂e kan bli enda større dersom det ikke gjøres noe for å tette smutthullene i en ny klimaavtale. Overskudd av kvoter i land som Russland og Ukraina, sammen med gunstige regler for beregning av CO₂-opptak i skog, kan øke gigatonngapet med 1-2 Gt (den Elzen et al., 2010).

Hva må gjøres i Cancun?

De rike industrilandene har ansvaret for nesten 3/4 av de historiske utslippene av fossilt CO₂. Derfor bør disse landene også ta hovedansvaret for å rydde opp i klimaproblemet. Det trengs kraftig økte utslippsmål i disse landene for å tette gigatonngapet. Etter København-toppmøtet har imidlertid ingen av disse landene vist vilje til å øke sine ambisjoner – tvert imot har faktisk Canada nedjustert sitt mål, slik at det er svakere i dag enn det var foran København-toppmøtet. Russland har truet med å gjøre det samme.

Det er dessverre lite sannsynlig at gigatonngapet kan tettes under klimatoppmøtet i Cancún. Derfor må ethvert vedtak om utslippsreduksjoner som gjøres i Cancún, klart slå fast at dagens utslippsreduksjoner ikke er gode nok, og at rike land i de videre forhandlingene må øke sine mål slik at globale utslipp begrenses til 42 Gt CO₂e i 2020. Cancún-toppmøtet bør dessuten brukes til å tette smutthullene i en ny avtale, slik at ikke de svake utslippsløftene undergraves ytterligere.

Litteratur

Den Elzen, M., W. Hare et al. (2010) *The emissions gap report*, United Nations Environment Programme. www.unep.org/publications/ebooks/emissionsgapreport

Höhne, N., M. Schaeffer et al. (2009) Copenhagen climate deal – how to close the gap? EcoFys og Climate Analytics. http://www.climateactiontracker.org/briefing_paper.pdf

Project Catalyst (2010) Taking stock - the emission levels implied by the pledges to the Copenhagen Accord, Project Catalyst Briefing Paper. <http://www.project-catalyst.info/>